

L[ars] K[rumlinde]
 Aforismer i Jönköpingsbladet
 Veritas 9(1995) s. 21-22

Aforismer i Jönköpingsbladet

(I april 1848, då Viktor Rydbergs första kända roman *Vampyren* ännu gick som följetong i Jönköpingsbladet, publicerade signaturen E i samma tidnings spalter några reflexioner under rubriken "Småaker". En av hans satser lyder: "Den är lycklig som antingen ej ser sin olycka eller förmår att bära henne." Formuleringen ekar i en av den mögne lyrikern Rydbergs mest kända dikter: "Din sorg är din, och du bör bära henne.

E visade också att han kunde uttrycka sig ledigt på hexameter och visste hur man formar uttrycksfulla distika.

I juli 1848 återkom E med ett antal "Politiska tankar." Till såväl stil som innehåll påminner de starkt om Rydbergs reflexioner i volymer som "Varia". Naturligt nog är stämman här ännu en smula gäll och ungdomlig, men tonfallet känns igen. L. K.)

ur SMÅAKER (Jönköpingsbladet 6/4 1848)

Vetandet.

Värm dig vid vetandets eld, men
 akta dig väl för dess kol-os;
 Vetandet själv ger värme och ljus
 men kolet förbränner.

Överseende.

Gud ser fel och skyler dem dock; men den kortsynta människan
 Breder ut för var man, vad hon ej ser eller vet.

Visste mänskan, allvetande Gud, om mänskan, vad Du vet,
Ej en gång skvallraren då hade för skvallrare ro.

ur POLITISKA TANKAR (Jönköpingsbladet 29/7 1848)

I de länder, där opinionen har största inflytande, träffas den
renaste förvaltning.

Fattigdom gör några människor ödmjuka, men de flesta elaka
eller sorglösa (= slöa).

Det är skillnad mellan *evolution* och *revolution*. Det vi kalla
revolution är blott en våldsamt ansträngning till evolution.
Hade statens, kyrkans, vetenskapens och konstens förestån-
dare rätt vårdat sitt kall, skulle aldrig någon revolution, blott
evolution varit antecknad i världshistorien.

Tryckfriheten fruktas av dem, som inbilla sig att vinden rättar
sig efter vindflöjeln.

Samhället är ett hjul, som rullar. När det går friskt, håller det
sig upprätt; när det börjar stanna, faller det omkull. Med män-
niskosinnet förhåller det sig på samma sätt.